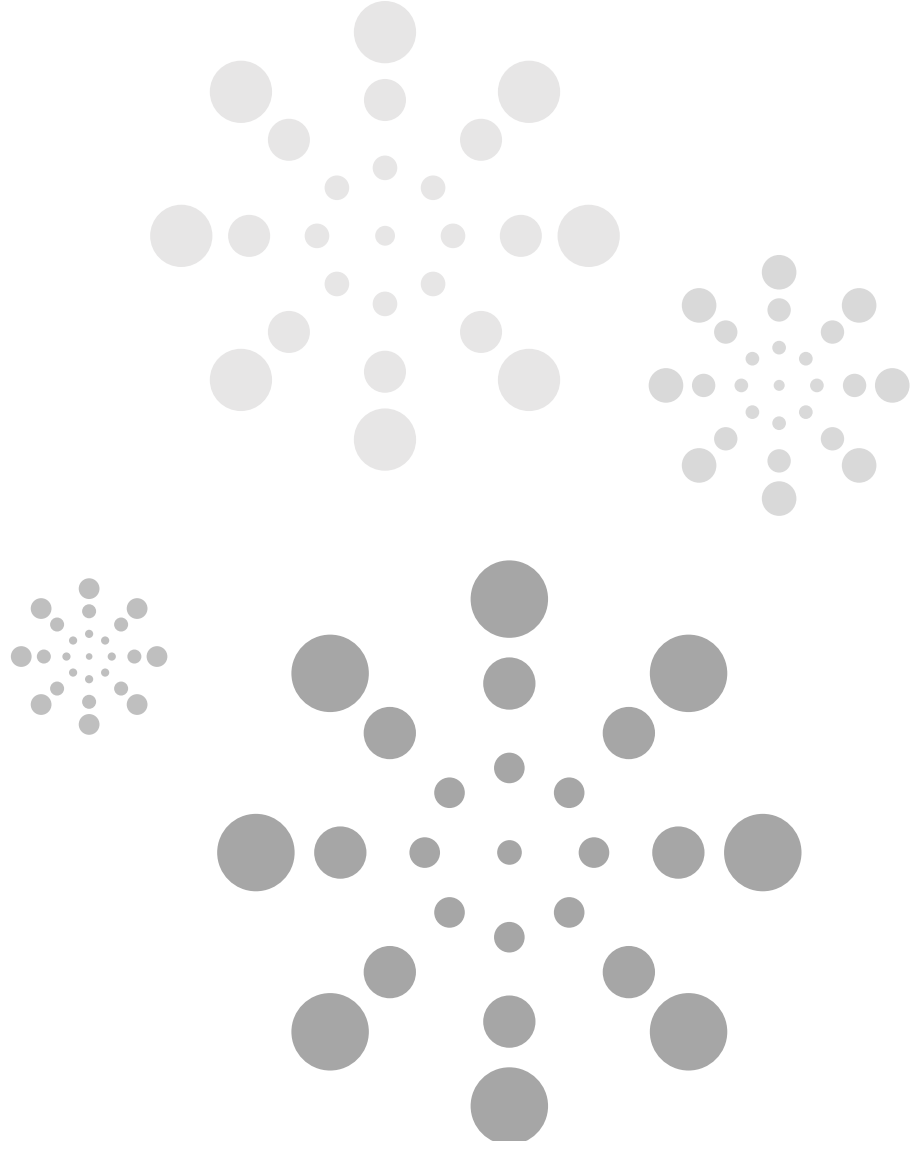

ASSISTÈNCIA TÈCNICA PER A L'ELABORACIÓ I
APROVACIÓ DE L'ESTRATÈGIA DE
REINDUSTRIALITZACIÓ DE LA COMUNITAT

INFORME DEL SECTOR DE L'AUTOMOCIÓ

GENERALITAT
VALENCIANA

Conselleria d'Innovació,
Indústria, Comerç i Turisme

ÍNDIX

1. CARACTERÍSTIQUES DEL SECTOR	2
1.1. Estructura empresarial	2
1.2. Recursos humans	3
1.3. Magnituds econòmiques.....	5
1.4. Comerç internacional.....	6
1.5. Innovació.....	7
2. POSICIÓ COMPETITIVA	10
2.1. Factors competitiu.....	10
2.2. Principals competidors	11
3. REPTES 2028	12
3.1. Reptes tecnològics.....	12
3.2. Reptes ambientals.....	13
3.3. Reptes comercials.....	13
4. ACCIONS.....	15

1. CARACTERÍSTIQUES DEL SECTOR

1.1. Estructura empresarial

El sector de l'automoció valenciana està format per 131 empreses, i això és el 7,9 % del total d'empreses del sector nacional en 2022 i el 0,5 % de les empreses de la indústria valenciana. Esta activitat la conforma la fabricació de vehicles de motor, remolcs i semiremolcs (CNAE 29).

Taula 1. Dades principals del sector de l'automoció valenciana (empreses, %; 2022).

SECTOR VALENCIÀ	DADES
Empreses	131
Representació en el sector nacional	7,9
Divisions en CNAE	29

Font: DIRCE 2022. INE; 2023; elaboració pròpia.

Les empreses del sector valencià de l'automoció es dediquen, majoritàriament, a la fabricació de carrosseries, remolcs i semiremolcs (48,1 %) i també són en gran manera fabricadors de components, peces i accessoris (46,6 %). Només 7 empreses (5,3 %) es dediquen a la fabricació de vehicles de motor.

Taula 2. Dades principals de les divisions i grups de l'automoció, espacial i aeronàutica valenciana (empreses, %; 2022).

SECTOR DE L'AUTOMOCIÓ VALENCIANA	EMPRESES	REPRESENTACIÓ EN EL SECTOR
Fabricació de vehicles de motor, remolcs i semiremolcs	131	*0,5
Fabricació de vehicles de motor	7	5,3
Fabricació de carrosseries per a vehicles de motor; fabricació de remolcs i semiremolcs	63	48,1
Fabricació de components, peces i accessoris per a vehicles de motor	61	46,6

Font: DIRCE 2022. INE; 2023; elaboració pròpia.
*Representació pel que fa a la indústria valenciana.

Pràcticament en els últims 9 anys el sector s'ha mantingut en presència empresarial. Només ha descendit en 3 empreses, una d'elles pertanyent a la fabricació de components i una altra a carrosseries.

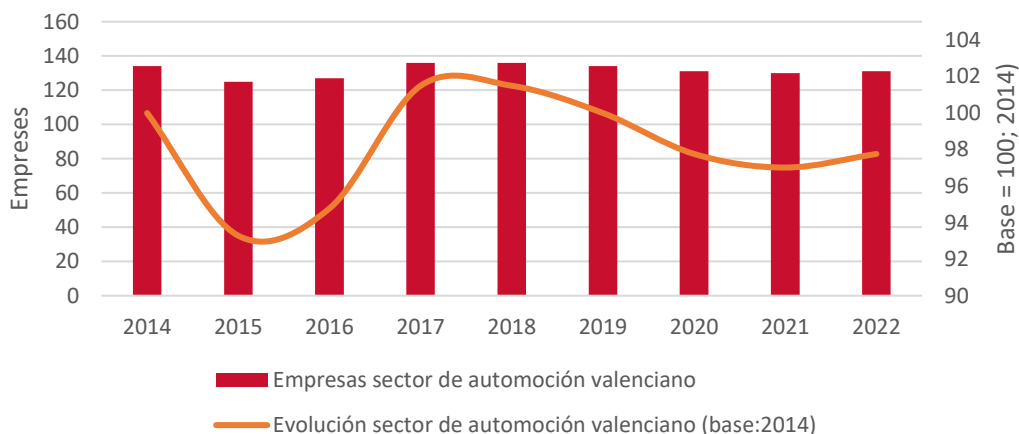
Taula 3. Evolució del sector de l'automoció valenciana (empreses; 2014-2022).

SECTOR I DIVISIONS CNAE	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Sector valencià d'automoció	134	125	127	136	136	134	131	130	131
Fabricació de vehicles de motor	7	7	7	10	7	8	7	6	7
Fabricació de carrosseries per a vehicles de motor	65	64	64	69	66	68	69	62	63
Fabricació de components, peces i accessoris per a vehicles de motor	62	54	56	57	63	58	55	62	61

Font: DIRCE 2022. INE; 2023; elaboració pròpia.

La pèrdua d'estes 3 empreses ha suposat una caiguda del 2,2 % de les empreses el 2022 respecte del 2014. El 2015 el sector va patir una caiguda del 6,7 % respecte del 2014 que va anar recuperant fins a aconseguir el 2017 i 2018 les millors xifres de la dècada.

Gràfic 1. Evolució empresarial del sector de l'automoció valenciana.

Font: DIRCE 2022. INE; 2023; elaboració pròpia.

Les empreses dedicades a l'automoció són autònoms o PIMES (83,9 %) en majoria de casos, amb l'excepció de 7 empreses que superen els 250 ocupats. Destaca la sucursal de Plastic Omnium a València com a entitat amb més empleats (>1.000 empleats) en el sector de l'automoció.

Taula 4. Empreses per grandària del sector de l'automoció valenciana (2022).

SECTOR DE L'AUTOMOCIÓ VALENCIANA	AUTÒNOM	MICRO	XICOTETA	MITJANA	GRAN
Empreses	27	57	26	14	7
Percentatge	20,6	43,5	19,8	10,7	5,3

Font: DIRCE 2022. INE; 2023; elaboració pròpia.

1.2. Recursos humans

El sector de l'automoció valenciana està format per 15.824 persones ocupades (2020), el 5,7 % de l'ocupació generada per la indústria valenciana i el 9,9 % de l'ocupació en el sector en l'àmbit nacional.

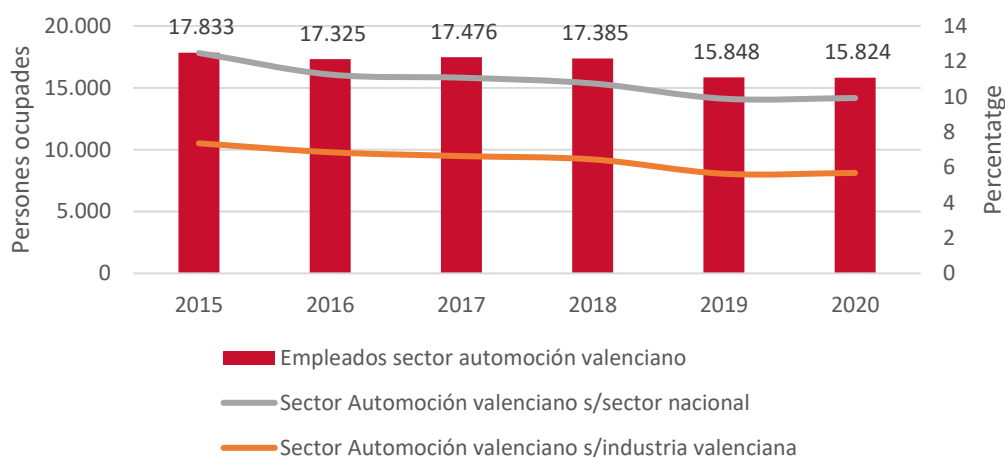
Taula 5. Distribució de les persones ocupades en el sector de l'automoció valenciana (2021).

SECTOR DE L'AUTOMOCIÓ VALENCIANA	OCUPADES
Ocupats en el sector de l'automoció valenciana	15.824
Percentatge d'ocupats pel que fa al total de la indústria valenciana	5,7
Percentatge d'ocupats pel que fa al total del sector nacional	9,9

Font: Estadística estructural d'empreses: sector industrial 2021. INE; 2023; elaboració pròpia.

Les persones ocupades en el sector de l'automoció valenciana han descendit en 2.009 persones des de 2015 fins a 2020, un descens de l'11,3 %. Esta reducció del nombre d'ocupats també ha provocat que la seua representació disminuísca tant pel que fa al total de la indústria valenciana (1,7 punts menys) i al sector en l'àmbit nacional (2,5 punts menys respecte del 2015).

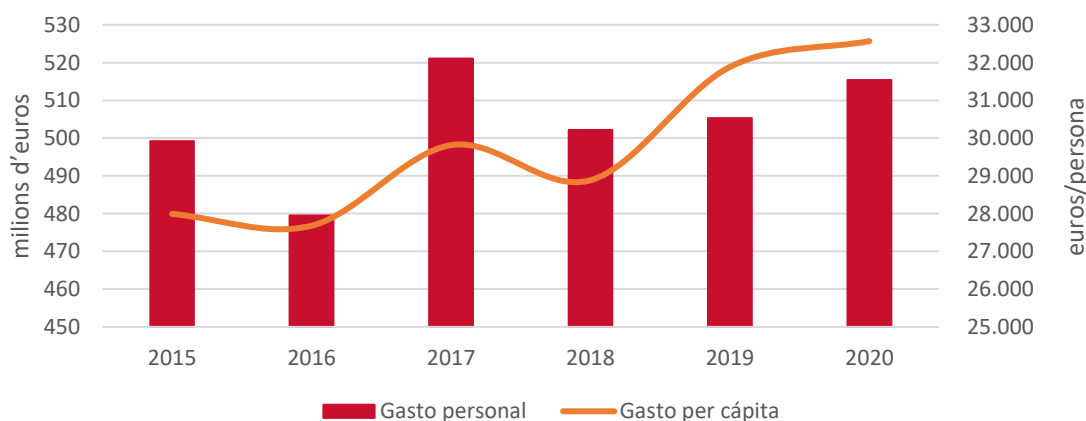
Gràfic 2. Evolució de la població ocupada en el sector de l'automoció valenciana (2015-2020).

Font: Estadística estructural d'empreses: sector industrial 2021. INE; 2023; elaboració pròpia.

El gasto en personal arriba als 515,4 milions d'euros en 2020, el 7,5 % del gasto de personal total de la indústria valenciana i del 7,4 % del gasto de personal a escala nacional. Esta pujada del gasto davant de la disminució de les persones ocupades en el sector ha produït un augment en el gasto per càpita en este període, que ha sigut el 2020 de 32.569 euros/persona (un augment de 4.577 euros/persona pel que fa a l'any 2015).

Gràfic 3. Distribució del gasto de personal en el sector de l'automoció valenciana (2015-2020).

Font: Estadística estructural d'empreses: sector industrial 2021. INE; 2023; elaboració pròpia.

1.3. Magnituds econòmiques

Les vendes de productes d'automoció valenciana van aconseguir els 8.272 milions d'euros el 2021, el 12,9 % de les vendes totals efectuades per la indústria valenciana i el 12,8 % pel que fa al total de les vendes del sector a escala nacional.

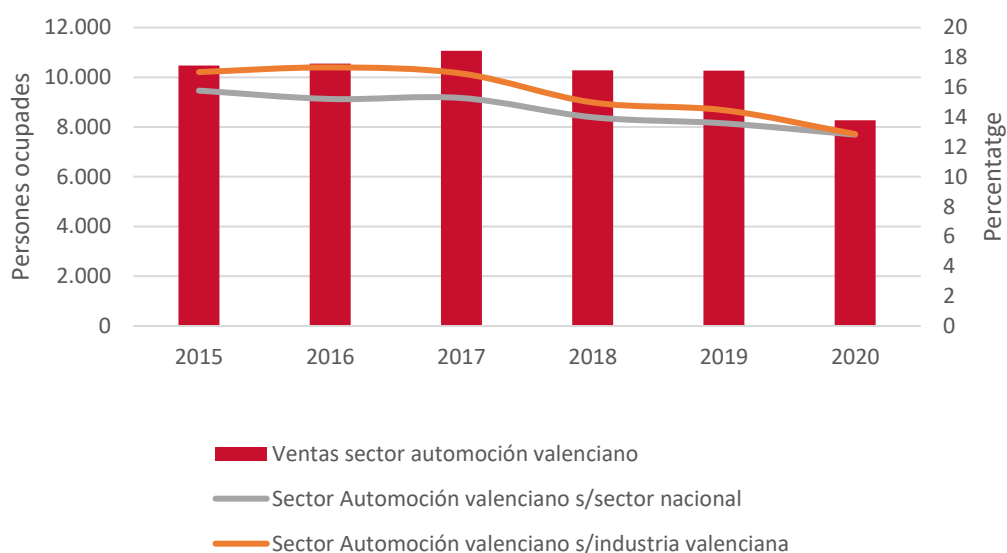
Taula 6. Distribució de les vendes en el sector de l'automoció, en el sector espacial i el de l'aeronàutica valenciana (milions d'euros, %; 2020).

SECTOR DE L'AUTOMOCIÓ VALENCIANA	XIFRES DE NEGOCI
Vendes del sector de l'automoció valenciana	8.272
Percentatge de vendes pel que fa al total de la indústria valenciana	12,9
Percentatge de vendes pel que fa al total del sector nacional	12,8

Font: Estadística estructural d'empreses: sector industrial 2021. INE; 2023; elaboració pròpia.

Les vendes en el sector han descendit en 2.196 milions d'euros des de 2015 fins a 2020, un descens del 21 % de les vendes. Esta reducció en les vendes també ha provocat que la seua representació disminuís tant pel que fa al total de la indústria valenciana (4,2 punts menys) i el sector a escala nacional (2,9 punts menys respecte del 2015).

Gràfic 4. Evolució de les vendes del sector de l'automoció valenciana (2015-2020).

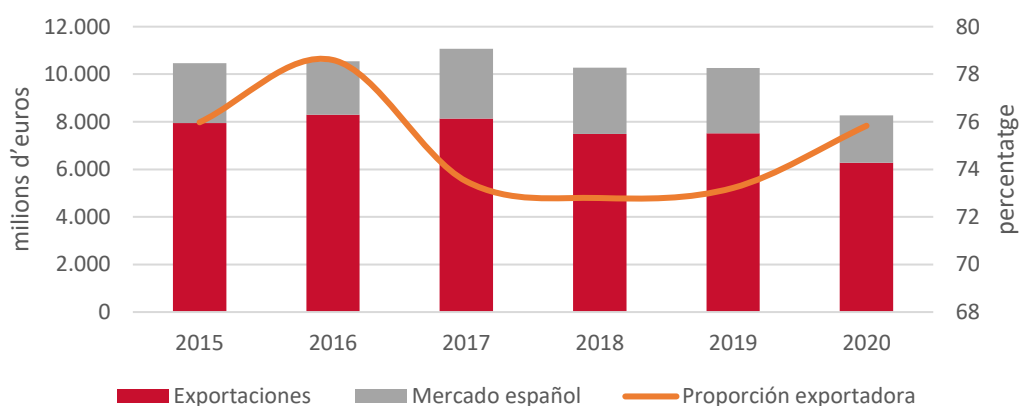

Font: Estadística estructural d'empreses: sector industrial 2021. INE; 2023; elaboració pròpia.

1.4. Comerç internacional

Les exportacions de productes d'automoció valenciana van arribar al 75,8 % de les vendes el 2020 i van sobrepassar els 6.272 milions d'euros. La dependència de les exportacions per al sector de l'automoció és alta en tot el període analitzat, i va aconseguir el seu nivell més alt el 2016 (78,6 % de les vendes).

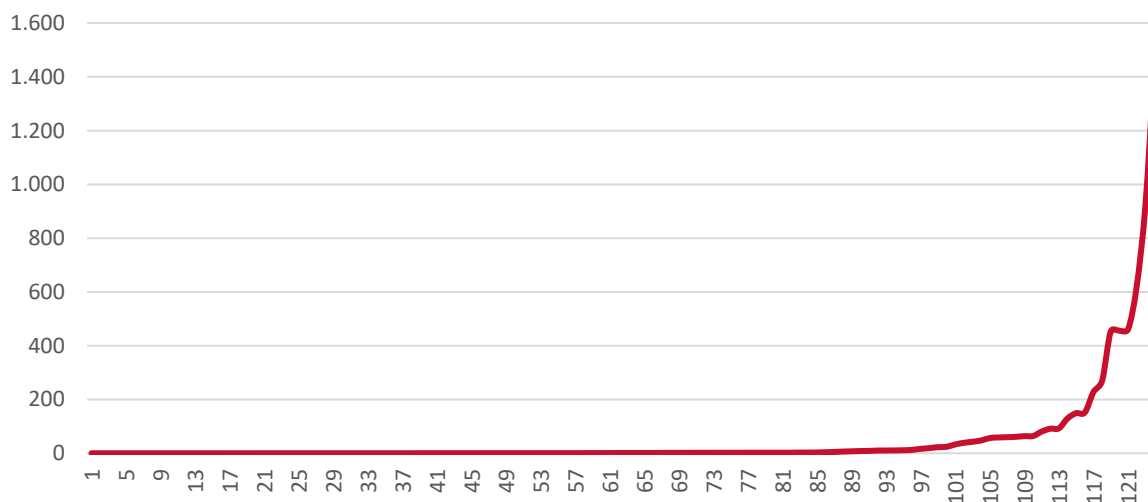
Gràfic 5. Evolució de les exportacions del sector de l'automoció valenciana.

Font: DataComex. Ministeri d'Indústria, Comerç i Turisme; Enquesta estructural d'empreses: Sector industrial 2021. INE; 2023; elaboració pròpia.

Les empreses valencianes del sector de l'automoció van exportar el 2020 a 124 països, a molts d'estos xicotetes quantitats, menys d'1 milió d'euros a 64 països i per davall de 10 milions a 27 països més, de manera que un reduït grup de països concentren la part més gran de les exportacions: els tres primers concentren el 47,1 % i els 10 primers el 81,7 %.

Gràfic 6. Distribució per països de les exportacions del sector de l'automoció valenciana (milions d'euros; 2020).

Estratègia de reindustrialització de la Comunitat
Valenciana 2024-2028
Informe del sector de l'automoció

Font: DataComex. Ministeri d'Indústria, Comerç i Turisme; 2023; elaboració pròpia.

Alemanya, el Regne Unit i els Estats Units són els principals receptors de les exportacions del sector de l'automoció valenciana, seguits d'Itàlia, Bèlgica i França.

Taula 7. Principals països receptors de les exportacions del sector de l'automoció valenciana 2020.

PAÍS RECEPTOR	Exportat (milions d'euros)	Percentatge pel que fa al total exportat
Alemanya	1.417,6	22,6
Regne Unit	917,2	14,6
Els Estats Units	620,0	9,9
Itàlia	460,7	7,3
Bèlgica	455,6	7,3
França	453,7	7,2
Canadà	269,5	4,3
Dinamarca	228,1	3,6
Turquia	151,6	2,4
Polònia	149,1	2,4

Font: DataComex. Ministeri d'Indústria, Comerç i Turisme; 2023; elaboració pròpia.

1.5. Innovació

5GLOGIC

L'objectiu del projecte és crear un pilot de solucions logístiques que possibiliti el desenvolupament i la validació de les tecnologies essencials per a transformar el parc industrial Joan Carles I d'Almussafes en un complex industrial intel·ligent i connectat. Este projecte integra tecnologies relacionades amb la mobilitat, com ara vehicles autònoms elèctrics, així com amb la connectivitat i les telecomunicacions.

DETEBAT-VE

Este projecte està enfocat en el desenvolupament d'un prototip de paquet de bateries per a vehicles elèctrics. Les seues metes inclouen l'increment de la densitat energètica a través de la industrialització intel·ligent i digital de les cel·les, la millora de l'eficiència i rendiment dels sistemes mitjançant un control tèrmic avançat i una refrigeració intel·ligent, així com la reducció de costos de producció i del pes del paquet.

DIGILOGIX

És un projecte centrat en el disseny i producció d'un vehicle de guiat automàtic (AGV), dissenyat específicament per a facilitar els processos d'intralogística col·laborativa, integrant components d'intel·ligència artificial.

Rete Bave

Este projecte s'enfoca en el reciclatge de bateries, amb una iniciativa valenciana que busca automatitzar el procés industrial per a gestionar de manera circular les bateries provinents de vehicles elèctrics. El finançament sol·licitat per al projecte és de 212.234 euros. El projecte es dividix en dos línies principals: primer, un diagnòstic de les bateries recuperades per a determinar si poden tindre una segona vida; i en cas de no ser possible la seua reutilització, un procés de reciclatge robotitzat.

iMOLAB

El laboratori de mobilitat intel·ligent és el resultat d'una acció d'investigació i desenvolupament (I+D) duta a terme pels instituts tecnològics AIDIMME, AIMPLAS, IBV, ITE, ITENE i ITI. Este laboratori, específicament dissenyat com un entorn distribuït, té competències clau en diversos aspectes de la mobilitat intel·ligent.

En particular, destaca pel seu enfocament en:

- Infraestructures per a la mobilitat, ja que abasta les àrees d'ITENE, AIDIMME i AIMPLAS.
- Comprensió de les necessitats i expectatives de les persones, amb el lideratge de l'IBV.
- Investigació en energia, amb la coordinació de l'ITE.
- Desenvolupament de solucions en comunicacions, dirigit per ITI.

iMOLAB servix com un espai propici per al desenvolupament de noves solucions innovadores en l'àmbit de la mobilitat, així com per a avaluar la seua viabilitat.

BERTHA

És un projecte que té com a objectiu desenvolupar un model de comportament del conductor per a vehicles autònoms. Este projecte està finançat per Horitzó Europa i busca avançar en la comprensió i predicció del comportament humà en la conducció autònoma, fet que ajudarà a millorar la seguretat i l'eficiència d'estos vehicles. Fins a 14 membres conformen el consorci del projecte BERTHA, coordinats per l'Institut de Biomecànica de València (IBV).

2. POSICIÓ COMPETITIVA

2.1. Factors competitiu

El sector de l'automoció a la Comunitat Valenciana està influenciat per una sèrie de factors competitiu que afecten el seu acompliment i posicionament en el mercat. Alguns d'estos factors inclouen:

Localització estratègica

La Comunitat Valenciana es troba en una ubicació geogràfica privilegiada, amb accés a importants xarxes de transport terrestre, marítim i aeri, la qual cosa facilita el flux de matèries primeres i productes acabats.

Infraestructura industrial

L'existència d'una infraestructura industrial ben desenrotllada, que inclou parcs industrials, zones de producció i centres d'investigació, contribuïx a la competitivitat del sector de l'automoció a la regió.

Cadena de subministrament

La disponibilitat d'una cadena de subministrament eficient i diversificada és crucial per al sector de l'automoció. La Comunitat Valenciana compta amb una xarxa de proveïdors i subcontractistes especialitzats que poden satisfer les necessitats de les empreses del sector.

Innovació i tecnologia

La capacitat d'innovació i adopció de noves tecnologies és fonamental per a mantindre la competitivitat en el sector de l'automoció. La regió té centres d'investigació i desenrotllament que treballen en àrees com la mobilitat elèctrica, la conducció autònoma i l'eficiència energètica.

Qualitat i capacitat de la força laboral

La disponibilitat de mà d'obra qualificada i capacitada és essencial per a garantir estàndards alts de qualitat en la producció de vehicles i components automotrius. La Comunitat Valenciana compta amb programes de formació tècnica i professional orientats a les necessitats de la indústria.

Política industrial i suport governamental

Les polítiques industrials favorables i el suport governamental poden millorar la competitivitat del sector automotriu, ja que proporcionen incentius fiscals, subvencions i programes de desenrotllament empresarial.

Accés a mercats internacionals

La capacitat d'exportar productes automotrius a mercats internacionals és crucial per a la competitivitat de la indústria a la Comunitat Valenciana. La regió es beneficia de la pertinença a la Unió Europea i d'acords comercials que faciliten l'accés a altres mercats.

Redit Mobility

El Projecte Redit Mobility representa una col·laboració sinèrgica que capitalitza les capacitats tecnològiques dels 11 instituts tecnològics de la Comunitat Valenciana en l'àmbit de la mobilitat. Esta iniciativa ha consolidat els centres tecnològics de Redit com a líders en tecnologia i innovació, especialment en el context de la mobilitat intel·ligent i sostenible. Este enfocament abasta diversos sectors, des de l'automoció fins als mitjans de transport i les ciutats intel·ligents, entre altres. A més, el projecte té el suport de l'Institut Valencià de Competitivitat Empresarial (IVACE).

2.2. Principals competidors

El sector valencià de l'automoció enfronta una competència significativa tant a escala nacional com internacional. Alguns dels seus principals competidors inclouen:

Catalunya i País Basc

Estes regions espanyoles han sigut històricament líders en el sector de l'automoció, ja que han albergat importants fabricants de vehicles i un sòlid sector auxiliar. Són competidors directes en la producció d'automòbils i components.

Alemanya

País líder en la fabricació d'automòbils d'alta gamma i amb tecnologia avançada. Empreses com Volkswagen, BMW, Mercedes-Benz i Audi són referents mundials en el sector de l'automoció.

El Japó i Corea del Sud

Empreses com Toyota, Honda, Hyundai i Kia tenen una forta presència en la fabricació d'automòbils, i competixen en el mercat global amb una combinació de qualitat, innovació i eficiència.

França

França és un altre país amb una forta presència en el sector de l'automoció, amb fabricants com Renault, Peugeot i Citroën. Estes marques competixen en diferents segments del mercat, des d'automòbils de passatgers fins a vehicles comercials.

Itàlia

Itàlia és coneguda per marques com Fiat, Alfa Romeo, Ferrari i Lamborghini. El sector de l'automoció italiana es destaca pel seu disseny elegant i el seu enfocament en el rendiment i la qualitat.

Els Estats Units

Els fabricants estatunidencs com General Motors, Ford i Chrysler també són competidors importants en el mercat global de l'automoció, amb una àmplia gamma de vehicles que van des de camions i SUV fins a automòbils elèctrics d'alta gamma.

3. REPTES 2028

3.1. Reptes tecnològics

Els reptes tecnològics als quals s'enfronta el sector de l'automoció de la Comunitat Valenciana i que requereixen inversió, col·laboració i adaptació per part de les empreses i els actors involucrats en el sector són:

Mobilitat elèctrica

La transició cap a la mobilitat elèctrica és un dels majors reptes per al sector de l'automoció. Això implica el desenvolupament de vehicles elèctrics amb bateries més eficients, l'expansió de la infraestructura de càrrega i l'adaptació de les línies de producció per a la fabricació de vehicles elèctrics.

Conducció autònoma

La tecnologia de conducció autònoma està avançant ràpidament i planteja desafiaments en termes de seguretat, regulació i acceptació del mercat. El sector de l'automoció ha de continuar invertint en sistemes de sensors, intel·ligència artificial i programari de control per a desenvolupar vehicles autònoms segurs i de confiança.

A més, des dels projectes d'Horitzó Europa s'està insistint en la visió Human Centered i en l'acceptació per part de l'usuari d'esta tecnologia. Això destaca la importància de no només considerar els aspectes tècnics, sinó també els aspectes humans en el disseny i la implementació de la conducció autònoma, i es garanteix així una experiència d'usuari satisfactòria i una transició fluida cap a esta innovadora forma de transport.

Connectivitat

Els vehicles connectats ofereixen una sèrie d'avantatges en termes de seguretat, entreteniment i eficiència. Tanmateix, això també planteja desafiaments pel que fa a la protecció de dades, la ciberseguretat i la interoperabilitat entre diferents sistemes i dispositius.

Fabricació avançada

El sector de l'automoció està adoptant tecnologies de fabricació avançada, com la impressió 3D, la robòtica col·laborativa i la realitat augmentada, per a millorar l'eficiència, la flexibilitat i la personalització en la producció de vehicles i components.

Sostenibilitat i materials lleugers

La demanda de vehicles més ecològics està impulsant la investigació i el desenvolupament de materials més lleugers i sostenibles. Això inclou l'ús de materials compostos, alumini i plàstics reforçats amb fibra de carboni per a reduir el pes i millorar l'eficiència energètica dels vehicles.

Integració de sistemes i programari

Els vehicles moderns estan cada vegada més controlats per sistemes electrònics i programari sofisticat. La integració d'estos sistemes i la gestió de la seua complexitat planteja desafiaments en termes de disseny, desenrotllament i manteniment dels vehicles.

3.2. Reptes ambientals

El sector de l'automoció de la Comunitat Valenciana enfronta una sèrie de desafiaments ambientals que reflectixen preocupacions globals sobre la sostenibilitat i la reducció d'impactes ambientals. Alguns d'estos desafiaments inclouen:

Emissions de gasos d'efecte d'hivernacle

La combustió de combustibles fòssils en els vehicles amb motor de combustió interna és una de les principals fonts d'emissions de gasos d'efecte d'hivernacle, i això contribueix al canvi climàtic. Reduir estes emissions requereix una transició cap a vehicles més eficients, híbrids o elèctrics.

Contaminació de l'aire

Els vehicles també emeten contaminants atmosfèrics com ara òxids de nitrogen (NOx) i partícules fines (PM), que tenen impactes negatius en la qualitat de l'aire i la salut humana. El sector de l'automoció ha de treballar en la reducció d'estes emissions a través de tecnologies de control de la contaminació i la promoció de vehicles més nets.

Consum de recursos naturals

La fabricació de vehicles requereix grans quantitats de recursos naturals, inclosos els metalls, els plàstics i l'energia. La indústria ha de buscar maneres de reduir la seua petjada de recursos mitjançant l'ús eficient de materials, la reciclabilitat dels components i la implementació de pràctiques de producció més sostenibles.

Gestió de residus

La vida útil d'un vehicle genera una quantitat significativa de residus al final de la seua vida útil. La indústria ha de desenrotllar sistemes de reciclatge i reutilització per a minimitzar la quantitat de deixalles generades i maximitzar l'aprofitament de materials valuosos.

Impacte en l'entorn natural

La construcció i operació d'instal·lacions de fabricació i la infraestructura viària associada poden tindre impactes negatius en l'entorn natural, com ara la pèrdua d'hàbitats, la contaminació del sòl i l'alteració d'ecosistemes locals. És important que el sector de l'automoció adopte pràctiques de gestió ambiental responsables i busque minimitzar el seu impacte en el medi ambient.

3.3. Reptes comercials

Abordar els reptes comercials requereix una combinació d'estratègies que inclouen inversió en tecnologia, col·laboració amb socis comercials i governamentals, adaptació a les tendències del mercat i un enfocament centrat en el client. Estos reptes són:

Competència global

El sector de l'automoció és altament competitiu a escala mundial, amb fabricants de tot el món competint per quotes de mercat. La Comunitat Valenciana ha d'enfrontar-se a la competència d'altres centres de producció automotriu de països com ara Alemanya, França, Itàlia, el Japó, Corea del Sud i la Xina.

Cicles econòmics

El sector de l'automoció està subjecte als cicles econòmics, amb períodes de creixement seguits de recessions. Els canvis en la demanda de vehicles nous poden afectar la producció i les vendes a la regió, la qual cosa requereix una gestió acurada de la capacitat de producció i una resposta àgil a les fluctuacions del mercat.

Tendències de consum

Els canvis en les preferències dels consumidors, com l'augment de la demanda de vehicles elèctrics, SUV i models més xicotets i eficients, poden afectar la demanda dels productes fabricats a la Comunitat Valenciana. Les empreses han d'adaptar-se a estes tendències per a mantindre's competitives.

Regulacions i estàndards

El sector de l'automoció està subjecte a una àmplia gamma de regulacions i estàndards, tant a escala nacional com internacional, relacionats amb la seguretat, les emissions, l'eficiència energètica i altres aspectes. Complir amb estes regulacions pot suposar costos addicionals i requerir inversions en investigació i desenrotllament.

Estratègies de preus

La competència en el mercat automotriu pot exercir pressió sobre els margens de benefici, cosa que requereix que les empreses desenrotllen estratègies de preus efectives per a mantindre la seua rendibilitat. Això pot implicar negociacions amb proveïdors, optimització de costos de producció i una gestió eficient de la cadena de subministrament.

Innovació i diferenciació

La capacitat d'innovar i diferenciar-se de la competència és crucial per a l'èxit comercial en el sector de l'automoció. Les empreses de la Comunitat Valenciana han d'invertir en investigació i desenrotllament per a dur a terme nous productes, tecnologies i servicis que satisfacen les necessitats i expectatives dels clients.

4. ACCIONS

Sobre transició digital

- Reforç de la digitalització de processos de fabricació
- Dotació de tecnologies avançades per a processos de fabricació

Sobre innovació

- Suport a projectes d'I+D
- Impuls d'innovacions empresarials

Sobre creixement industrial

- Promoció de la mampnedoria
- Desenvolupament de noves àrees productives
- Adaptació d'àrees productives
- Desenvolupament de nous sistemes productius locals
- Impuls de projectes estratègics
- Suport financer a projectes estratègics

Sobre sostenibilitat

- Informació sobre racionalització del consum de recursos
- Suport a la racionalització del consum de recursos
- Informació per al desenvolupament de la indústria circular
- Foment de projectes de reutilització de residus

Sobre transició energètica

- Promocionar projectes d'estalvi i eficiència energètica
- Impulsar la generació d'energia solar i eòlica
- Afavorir projectes d'autoconsum

Sobre capital humà

- Captació de talent
- Retenció de talent
- Adaptació de capacitats dels recursos humans

Sobre administració industrial

- Col·laboració públicoprivada